

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiæ Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiæ

9. De voto religiosæ obedientiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

C A P. VIII.

I SI religiosus contra constitutam peccat, duoper
cara committit sacrilegium & impudicitiam,

2 In genere luxuriæ non accidit veniale propter
materiæ paruitatem : Ratio, quia omnis veniale
carnis commotio suapte natura ordinatum medium
sit ad externam generationem pollutionem, ut
sicut hanc voluntarie velle, est mortale in quoislibet
luto; in Religioso vero ita similiter est, si delibera-
tè aliquis consentiat in delectationem, vel com-
missionem venereum.

C A P. IX.

De voto religiosæ obedientie.

I SI Prælatus iuste aliquid præcipiat Religiosum
voluntate eum obligandi, contra obedientię vo-
tum peccat, nisi obediatur, quia Religiosus hoc ipsum
vouit, Ergo est transgressor voti.

2 Non eadem est in omnibus Religionibus votio
obedientiae perfectio, quare neceadem præcipienda
potestas, & obediendi necessitas.

NB. Monachus præcipiens Prælato V. C. Episcopatum, aut anteriora, quam regula requirit, non
tenetur obediens, cum præcipiendi limites excedat,
nihil enim prælatus præcipere potest, nisi quod de
recte vel indirecte pertinet ad regulam ordinis. Quare
obedientia alia est indiscreta, videlicet si quis obedi-
at contra legem Dei vel regulam ordinis: Imperf-
ecta nempe si quis tantum obediatur secundum Regu-
lam Perfectam si quis obediatur in omnibus, que non
sunt in contradictione Dei aut regulæ.

Rarè superiores ordinum sub culpæ obligatione ,
præcipere aliquid censendi sunt, nisi utrantur his ver-
bis in virtute S. obedientiæ.

N.B. Religiosi non exempti in Ecclesiasticis dis-
ciplinis obediere tenentur etiam Episcopo, sed non
viventi, sed vi huius magis Abbatii.

Probabile est, quod Prælatus ordinis propter vo- 4
tum obediendi in omnibus , quæ iusta sunt; etiam
actus internos præcipere possit, licet consuetum
non sit nec consultum, ut talia sub peccato præcipi-
antur, quia P. ælati possunt irritare vota interna pio-
num; Ergo & habent gubernatiuam potestatem in
actus internos; deinde Religiosi possunt vouere in-
teriorum actus.

Quæ ex genere suo indifferentia sunt à Prælato 5
bona fide V.C. ad mortificandam propriam volun-
tatem præcipi possunt.

Si Ordinis regula obliget sub generali, eius trans- 6
gressio videtur esse contra votum ideoque sacrilega.
Ratio: Cum enim Religiosus in professione pro-
mittit seruare regulam secundum eum modum cen-
seritur se obligare, quo regula exigit. Quare si regula
(V.C.S Francisci) imponat silentium sub peccato,
tunc non minus peccant transgressores contra vo-
tum, quam si superioris actuale præceptum violenr,
quandoquidem lex sive regula ipsorum non minus
præceptiva est, quam vox superioris.

N.B. Si Carthusius comedat carnes dupliciter
peccat contra votum & contra temperantiam cuius
intuitu regulare statutum editum fuit.

Si Ordinis regula sub culpa non obligat eius træf- 7
fessor non peccat contra votum obedientiæ, quia
votum obedientiæ intelligitur de iis tantum , quæ

Fff . 5 conti-

continent propriè præceptum. Nihilominus potest superior propter transgressionem pœnam imperare cum obligatione eam suscipiendo ex obedientiæ votu, quamvis non semper ita obligare soleat.

8 Religiosus in ordine Prædicatorum aut Societatis Iesu transgrediens regulam bono aliquo fine non peccat V.C. extra tempus si loquatur eum socio, iurit, pœnam regularem suscipere paratus esse debeat, si inferatur, quia regula non obligat sub peccato.

9 Sin verò regulam violet, ob torporem aut libidinem, peccat saltem venialiter, imò si quis frequenter transgrediatur & hoc modo religiosam disciplinam grauiter perturbat, mortaliter peccat.

10 Regulares Professi non tenentur acceptare novam regulam, seu arctiorem viuendi modum, quam nec explicitè, nec implicitè professi fuerint: Ratio, quia religiosi per votum obedientiæ non transfluerunt omnem voluntatem in superiorem, ut quilibet ipsis imperare possit, sed ea solum, quæ ad observationem regulæ, quam profitentur, directè vel indirecè spectant. Nec Summus Pontifex potest cogere religiosum ad arctiorem viuendi rationem, quam prima instituti forma postulat, quia speciale obedientiæ debitum quo Religiosi erga summum Pontificem adstringuntur, ex voto eorum provenit, quod erat secundum proprium regulæ institutum. Sed vt Episcopatum accipient possint cogi, cum vt alii Clerici summo Ecclesiæ patiori subiecti sint.

11 Si strictior obseruatio necessarium medium videatur ad substantialium votorum in tali ordine obseruationem, regularibus auctoritate Prælatorum imponi potest, licet eā expressè non voverint: quia

talis obseruatio indirecte pertinet ad regulam, quādo sine ea regula in suo vigore conseruari non potest; consequenter si Religiosus obligat implicite ad ea omnia, sine quibus religio conseruari nequit.

Prælati ordinum exemptorum quasi Episcopalem in suos regulares iurisdictionem obtinent: Quare sicut Episcopus regularibus sibi subditis leges ferre potest, quod Ecclesiasticam disciplinam spectant; Ita etiam Abbas exemptus non quidem strictiorem ordinem reddendo sed utilia & necessaria solum: Imò Prælati non exempti per consuetudinem id possunt.

Si appareat regulæ ac disciplinæ temporis diuturnitate collapsæ reformationem necessarium medium fore ad ordinis conseruationem Prælatus cum Capitulo & S. Papâ ad acceptandam reformatiōnem omnes professos compellere potest.

N.B. Prælati sicut Episcopus possunt ex potestate gubernativa V. C. præcipere ieunium pridiē festi Patroni.

C A P. X.

De Prærogatiis Religiosi status.

Per vota religiosa (in gratiam constituti) omnium peccatorum remissionem consequimur: Ratio, quia quæ partem bonorum propter Deum in elemosynam pauperum dat, vt Zachæus Luc. 17. pro peccatis satisfacit, iuxta Dan. 4. Peccata tua Eleemosynis redime, ergo qui omnia sua & seipsum diuinis obsequiis traditis plenè satisfacit. siquidé religionis assumptio oē genus satisfactionis superat. Cōsequimur autē plenus & perfectius remissionē, quam per plenariam indulgentiam; quia indulgentia cum sit condon-